

Notat – Energieffektivitet i kommunale bygninger

Sagsnavn: Budget 2026-29
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-24
Skrevet af: Lars Pharao Kolbeck
E-mail: Lars.Pharao.Kolbeck@randers.dk
Forvaltning: Udvikling, Miljø og Teknik
Dato: 1. august 2025
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2026-2029)

Energieffektiviserings- og bygningsdirektivet er med til at sætte rammerne for den danske lovgivning for nyopførte og eksisterende bygningers energimæssige forhold, og direktiverne får konsekvenser for Randers Kommune. For at give byrådet en orientering om direktiverne udarbejdede forvaltningen i forbindelse med budget 2025-2028 notatet *Kommunale konsekvenser af Energieffektiviserings- og Bygningsdirektiv*. Dette notat har til formål at give en kort opfølgende status.

Energieffektiviseringsdirektivet

Den 22. maj 2025 blev der indgået en aftale mellem staten, KL og Danske Regioner om energieffektivitet i offentligt ejede bygninger. Aftalen omhandler alene rammerne for implementering af kravene fra energieffektivitetsdirektivet. Kravene i direktivet træder i kraft nationalt den 11. oktober 2025, og forventes implementeret med bekendtgørelse om energieffektivisering i det offentlige.

Energieffektiviseringsdirektivet stiller krav om, at det offentlige skal opnå energibesparelser svarende til en årlig renovering af 3 % af den omfattede bygningsmasse op til energimærke B. Aftalen indebærer, at kommunerne årligt frem mod 2030 skal udpege mindst 3 % af deres bygningsmasse til energirenovering, med det mål at opnå mindst energimærke B senest i 2040. Det svarer til en årlig renoveringsrate på 1 %, hvilket kommunerne historisk allerede har opfyldt. Det skal dog bemærkes, at kommunerne har startet med de mest enkle og økonomisk rentable renoveringer som f.eks. udskiftning til LES-belysning. Det må derfor også forventes, at det fremover bliver sværere at finde de tydeligt rentable og enkle løsninger.

Randers Kommune skal årligt udpege de bygninger, som skal energirenoveres, og den første udpegning skal ske inden udgangen af 2025. Som et understøttende tiltag er der udviklet en model for energimærkning af bygninger, der allerede er energimærket. Modellen skal sikre en fleksibel opdatering af energimærker i forbindelse med relevante renoveringer. Den nye model for energimærkning træder i kraft til maj næste år.

Målopfyldelsen skal ske på tværs af alle kommuner, og aftalen pålægger ikke faste krav til hver enkelt kommune.

Bygningsdirektivet

Implementeringen af bygningsdirektivet udestår fortsat, men flere områder forventes udmøntet i kommende aftaler samt som en del af det opdaterede bygningsreglement. Direktivet skal være implementeret i dansk lovgivning senest i maj 2026.

Direktivernes mulige konsekvenser for Randers Kommune

Det bliver en omfattende opgave at leve op til kravene i de to direktiver, særligt når den samlede bygningsmasses vedligeholdelsesstand i Randers Kommune tages i betragtning. Der vil være et markant behov for renoveringer, ud- og tilbygninger af eksisterende bygninger samt etablering af flere systemer for at overvåge og kontrollere den energimæssige ydeevne. Hertil kommer behovet for forudgående undersøgelser og varetagelse af øgede dokumentationskrav vedrørende besparelser og minimering af udledninger.

Fremadrettet vil der således ligge en stor opgave i at kunne varetage og sikre implementering af direktivernes krav og bestemmelser, når de implementeres i dansk lovgivning. Vurderingen er derfor, at efterlevelse af bestemmelser og krav i direktiverne vil medføre øgede omkostninger for Randers Kommune.

På baggrund af ordlyden i energieffektiviserings- og bygningsdirektivet, vurderer forvaltningen, at det som udgangspunkt er de nedenstående områder, der vil få de største økonomiske konsekvenser.

- Skærpede krav til energiforbruget i bygninger, som skal nedbringes med 1,9 % årligt fra 2025 og frem.
- Den mindst energieffektive bygningsmasse over 250 m² skal energirenoveres med et årligt gennemsnit på 3 %. Energimærkeordningen bliver dynamisk, og alle energimærker for bygninger med henholdsvis energimærke G og F skal hæves til minimum B.
- Øgede krav til flere tekniske installationer i bygninger for at måle den energimæssige ydeevne bedre.
- Skærpede krav til indeklimaet hvad angår lyd, lys og luft.
- Installering af solenergi på offentlige bygninger over 250 m² hvor det er teknisk, økonomisk og funktionelt muligt at gennemføre.
- Opsætning af ladestandere for både elbiler og elcykler, udfasning af olie- og gasfyr med videre.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser for Randers Kommune vil afhænge af den konkrete udmøntning og implementeringen i dansk lovgivning.

Kravene fra energieffektivitetsdirektivet, udover kravene omfattet af den ovenfor omtalte aftale, udmøntes via en bekendtgørelse og de økonomiske konsekvenser af de afledte opgaver for kommunerne forventer KL vil blive håndteret via de kommende forhandlinger om kommunernes økonomi.

På samme vis er det KL's forventning, at økonomiske konsekvenser for kommunerne af udmøntningen af bygningsdirektivet vil blive behandlet frem mod økonomiforhandlingerne for 2027 i takt med, at direktivet udmøntes i dansk lovgivning.

Forvaltningen følger udviklingen tæt, og vil i forbindelse med udarbejdelsen af materialer til budgetlægningsen 2027-2030 udarbejde et nyt notat, der gør status på kravene og de økonomiske rammer.